

Саха сиринээҕи оҕо хамсааһына тэрилиннэ

"Бишр сомоово – куустазх самна, урдук чалгичал! Сагга тийнхслэргэ иннин дээх", -- бу Саха сиригээдэ оҕо мсааһынын ыгытырылта. От ыйын 5-7 күнүгүгүр ос "Чагда" Сыйнаһалтн киинигэр оҕо хамсааһыныл етэ буолла. Маһна 18 улдуустан уонна республика араас куораттарыттан 200-гэн таһаа үөрөнөччү кытыһа.

Эдэр демеэттар сага иделлары, бырайыктары
хыптыстар, сага хамсааһынга символ, үгэс толкуй-
тан, олук уурдулар. "Биһиги – республика инники кэ-
лэрэбит, биһиги – дайдубут күүнэ уонна кэти тутту-
а буолабыт. Туора турбакка, биһигиниин бэйрэ буо-
л" диир девһиһ талпылар. Бу талпын автордарынан
лараа Халыма научнай-технической творчество кэ-
лэрэтиллэччилэрэ буолаллар. Эмблема төгүрүк буол-
тугүрүк иһигэр күн, Саха сириг уонна атын дөйдү
лаакхара оҕууламмытар. Күгөрү-аймак иһигэр сай-
ыттын туһулуур. Аал луук мас тула араас
руһунан сөрүрү уруһуйдаабытара Саха сиригэр
эх омок олорорун көрдөрөр. Эмблемэни Нам оскуола-
ны уөрөнчөчүгө Нюргуяна Лукина оҥорбут. Оттон
ни Майа орто оскуолаттан сөрүрү абыгтар.

Орлор бйрлэакартыл СР Президентэ Егор Борисов асдэдэллээх хамыһыһа иннитэр комүссэтлэрнэ Президент орлор маньык дьохуннаах, улахан соктары быһааралларыттан соһубугун биһэрдэ. Ки-Сэбэһскэй быһаас кэмнэр оор хамсааһына пионерия ээрий, ол ээрий, пионерия биир итэһэтлэрин - общедомы "бэйэ уонна атын" дьэн араарыры болоттэтэ иһин бу сага хамсааһын саналы тыһыннаан, таһа уонна ыһаһабыта олорууохтаарын ыйда.

Уөрөх маһиллестирэ Афанасий Владимиров: " Оҕо мсааһынын бастыг бырайыактара, идеялара Саха си-
ни тилигэ көтүөктэрэ. Чусулаан, атырдыах ойуулаага
уугуталлар Сүбө муһуһахтара оҕру эиттэ, оҕо общест-
веннай тэрилтэлэрин сайдыытын бөхтүрүүхтэриынан
рыага", - дииэ өттө.

Одр угачат уошна дьинэ кэргэн политикатын өмчлөхтөн бастаан солбуйнагч Гавриил Семенов республикад өөр хамсаахынхын тэрийн историческай түтэн шалрын, нийлэгтэн Росситлааг уошна норуоттар их-ардыларынааг өөр түмжүүлэрин кытта биегдэ үлэ-хайн түстүүрүн эгтэ.

Бүгүн Россиягады сэр общественный холбохушта
председатели солбузуччы **Ирина Фрошман** Саха
ро Россия атың регионнарың холбур буларын ба
тэстэа Государство үүнэн эрер көтүнэн кыһамны
сайдың төрдө дитэ.

Слеттигэх докумунунан уураах ылылгылыгыта була. Манна кыттааччылар сир хамсааһынны сайдыы-
н уонна туругун боһуруостарын, инновационнай

технологиялар өгөбүллүүлүгүн, государство өбүр механизмдерин сүрүнүүр бир научнай-информационнай ситими олохтуур наадатын ыойдылар. Маны таһынан холбожуктаах учебнай-методическай ситими, кадрынан хааччылы ситизмэтин өгөрүүнү. Бу хаамылы оор хамсааһынны сайдыатын мюнэ сүрүнүү. Оор, үрөктөһөһин, уонна илгити өтүүр сыһыаннаах сокуот уода, нормативнай-правовой афралары СР Президенти иһинэн баар сөбүөт иһити

Үлэ көдүүдүстөх буоларыгар улахан уонна кыра сэттэттөр талыһыныылар. Улаханы өр общественнай тэрилтэлэрин сороһун салайааччыта **Геннадий Ослюков**, кыраһа Дьонуускай куорат национальнай гимназиятын 10-с кылааһын үөрээбэччитэ **Артем Кириклов** салайыахтара.

"Бийлэнги салалбыгтаа тэрилтэбгт аатын, тэни со-
руттарын толкуйдурбут буолар. Маанан иняа улуу-
стары кытта күүсэ үлэлиэхит, сана идеялары олоххо
кылгээрэгэ дьүлүһүхпүт", – диир Артем Киржилов.

Оттогон Гениадий Охлоглов кыра сэмбиккэ аналлах семинардары, субо муһнахтары, маастар-кылаастары тэрийишхэрин, методическэй пособиелары өгөрүшхэрин эттэ. Сэмбиктэр сылта иккиттэ толору састаабынан көрсүшкүстэ. Уонна аналлы үйө сэрэниин баар бастуруостары иштэрипит нөһгө быһаарышхастара.

Баларын айван 1 күнүттэн бэры оркуолаларга ор-
хамсалынын урукстары ыгытылыахтара Чуолан, па-
триоттуу истингэ, чол олоххо, нмидк политикагыар
аналдаах буюдуохтара.

Бу күрдүк слот кыттылаахтара манньк көрсүһүүтүн, алтыһыалтан астынан тарҕасталар. Саамый көксөөхтөр, бастыһнар сыналалах бөрүһүнүн уонна "Океан" лааһар "Россия элэр лидердэрэ" дьон сменатыгар тутуһа кыһаллар.

Саргылана ФЕДОРОВА.

Биийнгуи улуустан 8 оюу: Толя Мокаштырев, Сения Собакин, Алина Засарова, Аэлита Дементина, Наташа Быганова, Айсен Толстоухов, Денис Сивцев, Гоша Сивцев, 2 салайааччы: Вероника Петровна Слепцова, Светлана Михайловна Сивцева кыргытчыны ылыабыт. Бу олус суолталаах слет. Ол курдук, Саха сирийн үрдүкүн биһир сыаллаах-соруктаах оюо хамсааһыннын түэсүүтэ тэрилиннэ.

Сүүрүн ыалдылтарынан Саха Республикатын Президенти Егор Афанасьевич Борисов, Москваттан Бүтүн Россиятаагы огу общественный холбоһуктаагы предсе-

дигэсэл солбуулагчны Ирина Игоревна Фришман, И.Түмэн вице-спикерэ А.Н.Жирков, республикабыт үөрүүлэл мэлинистирэ А.С.Владимиров, ыччат уонна дыг кэргэн мэлинистирин солбуулагчы Г.И.Семенов уо да буолулар. Ылаллыктар өр бэлдэмтүүлү тардар тына саапарларын эттилер.

Офцлор тугт урьлгыспыттарын, тухс санада кэлбн-
тэрин Президент кнвнтэр кэспээтлэр. Ол нннгэр
бннгн удуустан С.А.Новгородов аатынан Чурагчы орго
оскулатын үеронжогыга Айсен Толстоухов санаатын
эгтэ.

Түмүүкэ Саха Республикатын Президентэ Егор Борисов: "Мин ороосаастын үчүгүйдүк өйдүүбүн. Билгити ороосаастыг арышты аткан, уустук усулдуубука аксылга. Бүгүн мөн элниттэн, оролортон соһуйдум, үөрдүм, астыным. Санаарыгын олус үчүгүйдүк элтигит. Мин Президент буолан туран, кэнчээрлүгүчтат илвини олоруттан долгулабын. Билгити солбуяаччыларбыг хайдах буотуохтарай? Онон оро биер сомпо түмүсүгү саналыы, билгини сайдылыах олору кытта тэпте хардылыы, хайысхаларынан үлэтиэхтээх. Дыма кэрэниин ыгыастыыр, Ийэ дойдуларыгар бөрүннүсүөх, араас өмүгү кытта тэпте үлүмүр, сайдылыах, көнүл санаалаах кэнчээрлүгүчтат кээстэ хангы түрөрыгар байрабын" - дигэ.

Саха Республикатын ор общественнай холбоһугун председателэ Геннадий Ослопов салалтатынны сэт билир тыһыннан ааста. Бары кыттааччылар үс күн устата 9 этэрхонго араахан үлэлэттэлэр. Вирдун этэрхондо ортотунан 28 киил киирэр С.А. Новгородов аатынан Чурапчы орто оскуолатын үөрэнээччилэр Семен Собакин. И-с этэрхэт хамандыырынан сырытта. Төлөй орто оскуолатын үөрэнээччилэр Аллина Захарона уонна Айсен Толстоухов анал стандарт үлэлэттэлэр.

Бүтгөлч күн Сэбизт састаабын талым буолла. Председателынан Геннадий Иванович Охлопков биэр санаабын талымалла. Кини солбууааччытынан Александр Дмитриевич Васильев буолла. Сэбизт састаабыгар биһиги улуустан чилиээннэригэр Егор Сивцев (Төлөй), С.М.Сивцева киирдилэр. Слет түмүгүнэн ор биэр сомоҕо хамсааһыныгар алын (7-9 саастаахтар) уонна орто сүһүөх (10-14 саастаахтарга) кылаастарга аналлаах биэр сомоҕо тэрилтэлэр тэрилиннэхтэрэ. Оттон үрдүкү кылаас орлоругар (14-18 саастаахтарга) анаммыт программанан уон хайжыксанан общественной холбоһуктары тэрийи сүргүтүрүр.

CMCIBUEBA

СИА СОНУННАРА

САХА СИРЭ. Россия Правительство-
нан бастакынан государственной бизне-
с-инициативы чыгыш предприни-
меллери бары илүүктартан уюнна-
штуруулар страховую усунуостан бос-
туур туһунан бошпуроһу көрө сыды-
Министирдэр кабинеттарын пресс-
сулуга илгизинэрбитинэн, итиннэ
рудары экономической сайдыы, үн-
на үлэ министиристибаларын
чыгыштарлар РФ премьер-министр-
а Дмитрий Медведев бэс айын 26
күгэр буолбут Бүтүн Россиянаҕар: Де-
вал Россия: общественная терри-
циянын кытта көпөтөн түмүктэринэн
сүһүү кэмгэр биэрдэ. Ити туох
сүтүмэстэн туһунан атырдык ыйыш
үчүгүтэ дэриэс быһаччы этилээс дэри-
АР-ТАСС быһыыга

Горнай оройуонун административнай нийтэр — Бардыгастаахха дыах бастолугун саайдылар. 23 квартиралаах С. Данилов аатынан уул, 59/1 тугулуonna бюджет эйгитин үлэһиттэрин аанына. Үөрүүлэх сирэ-туомна "Тый улууна" МТ баһылыгына бастаачы буйааччы Никита Андреев "ВЕНСПЛХЭТ" дириэктэрэ Василий Народов, уус обществонна уонна сага дыах сруктаах дыах кэпсэһилэр. Дыа "2016 сылларга хаачыстыбалаах дыахааччыны" республикатаары госуственнай программа иһинэн тугул. Дыа 2014 сыл төрдүс кварталгар үкүөрүз. Бары өттүгүн хаачыстыбалаах өссө биэр аллах квартиралаах олоддыа тугулуута — Горнай улууна. Тыл сирин сылын кэпсэһилэрин.

САХА СИРЭ. От ыйын иэкине агарыттан республика хотугу аригическай улуустарыгар уу суолунан таһаарыы тэрдии иккис: түһүмэр сараланаар Олох-хордубаахха маадалаах таһаары тэрдиигэ барыта 156 судно хабыллыыра. Тебэ дараыи түртүөнүк уолар Амма уонна Халыма өрүстэригэр навигация бастаах түһүмэр ситиһиилээхтик түмүктэннэр, уустук балаһыанньа Бүлүү өрүскэ онуунан хаалар. Бу түһүмүн республикаа правительствотын вице-премьерэ Анатолий Скрыблясов бусбут мунууахха бэлэтээнэттэ. Бүлүү болох улуустарыгар нефть, бородуукталарын, таас чогу уонна аһы-уулу тизийи бүтэ эржери, аны тутуу матырыйаалларын уонна тым хаһаайыстыбатын бородууксууатын тэрдиии соруга турар. Кини: "Маны таһынан навигация иккис түһүмэр кылгас буолуо, онон күүстээх үлэ күүстэр", - диии сэрэттэ.

туристической фирмалар болжлогчлолго-
рин тахаарда. Ааспыт сүүл устата билин
республикабытыр 32,5 тын, турист
огонен тунаммыт. Статистика республи-
лика иһилэр 74 туристической фирма
болжлогчлолго. Барыта 882,7 мөл солкубай-
лаах туристкет атынаммыт. Туристтар
126 гостиница уонна 27 аналлаах түһэр
огонорүгүн тунаммыттар. Олорго 152,2
тыһыһаача киһи түспүт уонна 739,8 хоһор-
сүргө сайаалка түспүт диир ведомствот-
тан биллэрэллэр.

САХА СИРЭ. Тыа сирин сытылар Кытыл-Дуураа олохтоохторо ураты болҕомтолорун бэры өттүнэи тупсарыыга болҕомтолорун ууруохтара. Нэһилиэккэ улахан көмөтү тыа сирин кэлим сайдыытын программатынан үбүлээһин көмөлөһүө. Ытыктыкыт I мөлүйүүстөн аңара элбөх функциялаах Сынныалан кэниин тутууттар ытыктыыа.

A black and white photograph of a group of people in front of the Moscow Kremlin. Two women stand in the back row, and seven children are seated in the front row. The children are dressed in traditional Russian folk costumes, including white dresses and headscarves. The Kremlin's towers and walls are visible in the background.

Людмила ПОПОВА.

	пн 15 июля		вторник 16 июля				среда 17 июля				четверг 18 июля				пятница 19 июля				суббота 20 июля			
Местное время	16:00	22:00	04:00	10:00	16:00	22:00	04:00	10:00	16:00	22:00	04:00	10:00	16:00	22:00	04:00	10:00	16:00	22:00	04:00	10:00	16:00	22:00
Облачность																						
Осадки мм																						
Температура °С	+25	+21	+17	+19	+20	+21	+17	+19	+18	+19	+20	+19	+18	+19	+16	+18	+21	+23	+18	+23	+25	+23
Давление мм	737	736	734	735	736	738	738	738	737	738	737	737	736	736	736	735	735	736	736	738	738	739
Влажность %	48	73	96	90	67	73	98	66	67	73	60	79	96	64	98	91	89	69	93	71	68	66
Ветер м/сек	2 Ю	2 СВ	3 Ю	3 Ю-З	3 З	3	0 ШТЛ	3 СВ	3 СВ	3 СВ	5 СВ	3 СВ	3 СВ	3 СВ	4 СВ	3 СВ	1 Ю-В	1 Ю-В	3 Ю-В	3 Ю-В	4 Ю-В	5 Ю-В
Солнце восход / заход	03:54	22:38		03:56	22:36			03:58	22:34			04:01	22:31			04:03	22:29			04:06	22:27	
Луна восход / заход	13:05	23:25		14:29	23:41			15:56	-			17:21	00:01			18:41	00:31			19:47	01:12	
фаза																						

Хаймат бичээхкэ бариллар графика: 16 ч 00 м. Бичээхкэ барилинна: 16 ч 00 м. "Сама олох" редакционной-издательской холбоһукка 15.07.2013 с. офсетка бачаэттанна, Адырыһа: 678470, Чурапчы сэт., Кэри Маркс уул., 26 "а". Индекс: 54907. Хаймат нэһилээх устэ олгоруунуһукка, чаппырга уонна суббуотка таһар.

6 январь шаңары уонна 5 кыргыны атыылыбыт. Тел: 23-505, 8-962-732-94-76.

Бичрэг үснээбнүг, үөрээбнүг
мэргэжлээр